D E K L A R A C I J A

Mi, građani sa jugoslovenskih prostora,

- Obuzeti tugom za nevinim žrtvama, nastradalim i nestalim u sukobima nedavnog - prisilnog razjedinjavanja naroda na prostoru SFR Jugoslavije,
- Razočarani u perspektivu koja se nudi u novostvorenim državama i sa neizmernim poštovanjem prema našoj zajedničkoj domovini Jugoslaviji,
- Rado se sećamo kako su svi narodi složno i mirno živeli kao sugrađani, prijatelji i braća od Triglava do Đevđelije i od Istre do Đerdapa u našoj Jugoslaviji,
- Svesni da narodi Jugoslavije potiču od Južnih Slovena, da imaju zajedničke pretke, zajednički jezik, zajedničko kulturno i istorijsko nasleđe, koje su vekovima različiti spoljni interesi razgrađivali, nametajući različite vere i podele u cilju lakše vladavine i dominacije nad njima,
- Imajući u vidu viševekovnu težnju Južnih Slovena za zajedničkim životom,
- Poučeni istorijom i uvereni u buduće obnavljanje Južno-slovenskog zajedništva na prostoru Balkana,
- Gajimo uspomene na vremena kada su sa nama Slovenima u Jugoslaviji živeli složno i pripadnici različitih drugih naroda, nacionalnih manjina, svi smo se osećali Jugoslovenima; etnička pripadnost nije bila značajna, već se favorizovalo bratstvo i jedinstvo i državljanstvo zajedničke nam države Jugoslavije,
- Kao jugosloveni živeli smo u zajedničkoj državi preko 70 godina i većina nas smo rođeni kao jugosloveni,
- Dok smo živeli složno i zajedno u Jugoslaviji ceo svet nas je poštovao, osećali smo se bezbedno i mogli smo da putujemo u sve države sveta bez viza (sa vrlo malim izuzecima). Obrazovanje kao i socijalna sigurnost bili su na vrlo visokom nivou, a nezaposlenost neuporedivo niža u odnosu na sadašnju, stanovi su građanima obezbeđivani pod uslovima pod kojima to danas nije moguće ni zamisliti,
- Jugoslavija je uživala veliki ugled u svetu. Njeni građani su se uvek opredeljivali za najnaprednije ideje čovečanstva. Imali su na to pravo, jer koreni ovog ugleda leže u činjenici da su u Jugoslaviji organizovani prvi (narodnooslobodilački) pokreti protiv fašizma. Samo je Jugoslavija imala oslobođene teritorije u fašizmom porobljenoj Evropi, a svoje borbene jedinice (proleterske brigade) konstituisala je na bazi internacionalizma i pune ravnopravnosti između muškaraca i žena. Shodno tome, a rešenim nacionalnim i

socijalnim pitanjem, Jugoslavija je imala pravo na autoritativan položaj u celokupnoj međunarodnoj javnosti. U vođenju spoljne politike, Jugoslavija je stečeni ugled i položaj koristila najviše za dalje jačanje opšte stabilnosti i pravičnosti u svetu, pomagala mnogim državama Afrike, Azije i Amerike da se oslobode kolonijalizma i dobiju svoju samostalnost. Postala je lider nesvrstanih zemalja, uživala veliki ugled najrazvijenijih i društveno najuređenijih zemalja sveta, sa zaostavštinom da i danas sećanje na nju izaziva velike emocije.

- Danas, zabrinuti da se ovako podeljeni sve više udaljavamo jedni od drugih, nameću nam se razne međusobne optužbe, svađe, netrpeljivosti, razdvajanja, a istovremeno se na korak od nas, druge evropske zemlje ujedinjuju i pokušavaju da budu ono što smo mi već nekada bili.
- Prepoznajemo, naročito izvan granica nekadašnje SFRJ, da svi mi osećamo u duši i razumu da smo Jugosloveni, bez obzira na veroispovest i trenutnu formalnu nacionalnu pripadnost i, prepoznajemo i to da nas dnevna politika, kreirana izvan naših duša i mesta u kojima živimo, primorava da se deklarišemo na razne načine, da se međusobno delimo i ne podnosimo.
- Sa žaljenjem uviđamo da su nas već podelili na Slovence, Hrvate, Bošnjake, Crnogorce, Srbe, Makedonce, ali time se naša tragedija ne završava, već je izgledno da će se deoba nastaviti na Gorenjce, Dolence, Primorce, Zagorce, Ličane, Slavonce, Dalmatince, Vojvođane, Šumadince, Kosovce, Sandžaklije, Durmitorce, Hercegovce, Kumanovce i ko zna na šta još, i to nažalost, shodno veoma prizemnim ili reklo bi se - primitivnim interesima koji su zavladali našim prostorima.
- Uviđamo i to, da posle svega što se dogodilo, mediji održavaju jedno stanje umerene i dozirane nestabilnosti, ne bi li trajno osigurali opravdanost počinjenih zločina i u ratu stečeni kapital. Takva politika, međutim, ne može da vodi ni jedan - pa ni naš region u prosperitet, niti da pridobije simpatije svetskih intelektualnih krugova, a našim sadašnjim državama da donese ugled kakav je Jugoslavija u svetu decenijama imala. Ugled se mora u svim novim izazovima ponovo graditi, gledajući otvorenih očiju na slabosti koje imamo.
- Tragedija ovako širokih razmera može se sprečiti ukoliko uvidimo da je osnov novog uspeha i trajne stabilnosti na našim prostorima - obnarodovanje jugoslovenske nacije, koja činjenično već postoji i koju bi trebalo uvesti u pravne okvire.
- Razumemo dobro da ukoliko se budemo izjašnjavali da smo jugosloveni, možemo da budemo faktor koji utiče na politiku naših država,
- Ukazujemo na činjenicu da SAD, čiji su narodi etnički međusobno mnogo različitiji od naših, svoje državne jedinice nije konstituisala po tamošnjim nacionalnostima, već da su svi građani SAD po nacionalnosti, amerikanci. Federalnih jedinica po nacionalnostima nemaju ni druge napredne države: Kanada, Australija, Novi Zeland, dok su Engleska, Nemačka, Francuska, Španija, Italija, Holandija,... konstituisali svoje države od naroda koji imaju isti ili čak manji stepen sličnosti od naroda Jugoslavije. Iz navedenih primera nameće

se zaključak da ozvaničavanje jedinstvene nacije omogućava trajnu stabilnost jedne države.

- Upoznati smo da međunarodno pravo i UN priznaju svakom pojedincu pravo na samoopredeljenje i deklarisanje za nacionalnost koju on želi, a da je samoopredeljenje jedno od osnovnih prava čoveka na osnovu kojeg su i stvorene sadašnje državice na teritoriji Jugoslavije. Međutim, pored izgovora prividne unutrašnje volje naroda za osamostaljenjem, činjenica je da Jugoslavija jos uvek živi u svim nezvaničnim susretima naših naroda na prostorima SFRJ i inostranstvu, u i svim pozitivnim razmenama ekonomskih i kulturoloških dobara.
- Dobro poznajemo svoja prava i, kada se budemo izjašnjavali kao jugosloveni, preko svojih nevladinih organizacija, zatražicemo od UN i naših parlamenata da se naši zahtevi uvaže.
- Isto tako, detaljno smo upoznati sa svojim pravima na samoopredeljenje po ustavima svojih država na teritoriji bivše SFR Jugoslavije i poštovaćemo odredbe svih pozitivnih propisa.

O p š t e

1. Jedno od osnovnih prava čoveka danas jeste i njegovo samoopredeljenje za nacionalnost. Ovo pravo je zagarantovano mnogim aktima o pravima čoveka Ujedinjenih nacija, regionalnih organizacija, kao što je Evropska unija i drugim pozitivnim međunarodnim dokumentima. Takođe, ustavi mnogih država sadrže odredbe o pravu građana na nacionalno samoopredeljenje, ustavi država stvorenih od jugoslovenskih republika, takođe. Nacionalnost izražava unutrašnje opredeljenje čoveka za onaj identitet koji on oseća da je njegov, da njemu pripada i za koji želi da se iskazuje i da se predstavlja imenom tog identiteta.

2. Svi narodi Jugoslavije pripadaju grupi Južnih Slovena i to je njihov zajednički identitet. Južni Sloveni su skoro 70 godina živeli u zajedničkoj državi Jugoslaviji. Mi, koji smo danas punoletni, svi smo rođeni u Jugoslaviji. Jugoslavija je od svojih začetaka nastojala da neguje svest svojih građana o pripadanju zajedničkom identitetu *jugosloven*. U jednom istorijskom trenutku, Jugoslavija nije bila podeljena na nacionalnosti, već na geografske celine, nazvane po nazivima velikih reka određenih regiona. Činjeno je to radi stvaranja veće svesti o jugoslovenstvu.

S druge strane, a u cilju lakše kontrole i dominacije, razni osvajači slovenskih prostora nastojali su da zavade pojedine grupe Slovena što je imalo za posledicu nastanak međusobnih podeljenosti, netrpeljivosti, sukoba i teških bratoubilačkih ratova. Na osnovu namenski ubacivanih doktrina o glorifikaciji nacionalnosti, u okviru inače homogenih Slovena, proglašen je veliki broj nacija. Oprobani modeli preneti su i na jugoslovenske prostore gde su narodi počeli da se razdvajaju po nacionalnostima. Na taj način, stvoren je veliki broj grupa južnih slovena sa različitim nazivima, kao Gorenjci, Dolenci, Primorci, Zagorci,

Međumurci, Dalmatinci, Slavonci, Bosanci, Krajišnici, Ličani, Hercegovci, Crnogorci, Šumadinci, Mačvani, Sremci, Banaćani, Bačvani, Krajinci, Makedonci, Gorani.

Istovremeno, uz zalaganje za učvršćivanje svojih država, mudre politike sadašnjih ekonomski najrazvijenijih zemalja stvarale su svest kod svojih državljana o internacionalizmu i pripadanju jednoj zajedničkoj naciji. Na taj način stvorene su nacije i tamo gde ih nikada nije bilo. Nacionalnost je na tim područjima drugo ime za državljanstvo. Putem države i državljanstva je stvorena nacionalnost «australijanac», «amerikanac», «kanađanin» i dr. U tim državama je zabranjeno konstituisanje nacionalnosti na osnovu etničke pripadnosti, a svi pripadaju jednoj nacionalnosti, tj. državljanstvu. Nacionalne razlike državljana tih država se tretiraju samo kao različite etničnosti, ali na osnovu tih etničnosti, tj. nacionalnosti (kineske, ruske, škotske, irske, nemačke, francuske...) u SAD, na primer, ne mogu se konstituisati republike.

Pokret nesvrstanih, kao i mnoge međudržavne regionalne lige, konstituisani su takođe na internacionalizmu i zajedničkoj problematici zemalja, njihovih sličnih ekonomskih i političkih težnji ka stabilizaciji odnosa i opštem prosperitetu i napretku.

Dubokom analizom u predočeno stanje, te uočavajući i priznajući i sopstvene i tuđe istorijske greške počinjene na prostoru Balkana, Udruženje Naša Jugoslavija zalaže se za stabilizaciju odnosa među jugoslovenskim narodima i osnivanje jugoslovenske nacije, kao preduslova trajne stabilnosti regiona Balkanskog poluostrva.